

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnikiem . . .	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na pocztę już z odnośnikiem . . .	8,87 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — część kwoty abonamentowej. —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Poniedziałek: Grzegorza, Cudotw.
Wtorek: Odeona

CHOJNICE, wtorek dnia 18. listopada 1930 r.

Słońca wschód 7.27 zachód 16.03
Księżycy wschód 3.18 zach. 14.48

Wynik wyborów do Sejmu

Z wiadomości dotąd (godz 11) nadeszłych nie można wyrobić sobie obrazka o rezultacie wyborów z całej Polski

Z podanych niżej zestawień wynika, że Niemcy nie uzyskali mandatu w żadnym okręgu pomorskim

W powiecie chojnickim zyskał obóz narodowy w stosunku do wyborów z r 1928 około 4000 głosów

Wynik wyborów w m. Chojnice

Sanacja nr 1. 1972, Stron Nar: nr 4. 1749, Centrolew nr 7. 1298

Wynik wyborów w powiecie chojnickim

miasto Czersk. Nr 1. 696, Nr 4. 1476, Nr 7. 1244
Ogólne wyniki w powiecie włącznie z m Chojnicami i Czerskiem.

Sanacja nr 1. 6864
Stron Narodowe nr 4. 13217
Centrolew nr 7. 9009

	Sanacja nr 1	Str. Nar. nr 4	Centrolew nr 7
Angowice	44	89	155
Charzykowo	52	60	219
Borowymłyn	85	313	250
Zalesie	6	185	54
Niwy	30	7	48
Skoszewo	11	34	25
Czyczkowy	53	348	54
Ostrowite	30	23	99
Męcikał	89	136	77
Ichnowy	38	16	91
Luboń	83	62	10
Zapceń	74	106	31
Twarożnica	—	76	113
Ogorzeliń	147	178	95
Małe Chelmy	21	269	154
Nowa Cerkiew	43	132	216
Ląkie	38	252	2
Kosobudy	35	463	131
Deregowice	88	41	117
Zielona Chocina	85	180	3
Leśno	50	198	99
Malachin	37	217	122
Lubnia	47	161	107
Konarzyny	248	179	215
Gotelp	47	119	226
Górki	8	289	19
Kwieki	221	180	186
Huta	8	159	82
Lipnice	84	189	60
Łosiny	16	76	113
Osowo	128	281	101
Prądzona	66	126	—
Przytarnia	15	112	34
Zapędowo	17	132	94
Lubna	42	95	109
Brusy	193	729	179
Swornegace	69	362	86
Rytel	135	322	338
Pawłowo	171	101	270
Łąg	192	476	438
Wiele	140	412	159
Kielpin	67	78	16
Kurcze	18	86	134
Kłaskawa	20	146	101
Kłodawa	174	139	260
Będzmirowice	24	244	81
Brzeźno	236	276	35
Czapiewice	15	310	36

Wdzydze Tuchol: 17 132 57
Karsin 121 503 283

Z kilku pozostałych obwodów wyniki podamy w jutrzejszym numerze „Dziennika Pom”

Powiat Sępólno

Nr 1 (sanacja). 2109
Nr 4 (Stron Nar). 3268
Nr 7 (Centrolew). 3576

Powiat Tuchola

Nr 1 (sanacja). 3029
Nr 4 (Stron Nar) 4584
Nr 7 (Centrolew). 6100

Wyniki wyborów

Wynik głosowania w okręgu grudziądzkim jest następujący:

Nr 1 (sanacja) 25,053 głosy,
Nr 4 (Stro. Nar.) 31,104 głosy.
Nr 7 (Centrolew) 87,082

Ostateczny wynik nie został dotąd urzędowo podany

W okręgu toruńskim wynik głosowania był następujący. nr 1. 31,313, nr 4. 55,828; nr 7: 50,590; nr 22. 18,166

W okręgu tczewskim wynik głosowania był następujący.

Nr 1. 21,974, nr 4. 46,904, nr 7: 32,837, nr 12: 10,747

Rezultat dotychczasowy

Do godziny 11: Z 64 okręgów w 55 dotychczas obliczonych zyskały I: 165, centrolew 64, Stron Narodowe 49

Wynik wyborów w Gdańsku

Gdańsk Wybory niedzielne dały następujące wyniki. Socjaliści 19 mandatów, nacjonaliści 10, centrum 11, komuniści 7, hitlerowcy 12, partje

obywatelskie 8, Polacy 2, robotnicy portowi 1, rolnicy 2 Udział w wyborach wynosił 87 proc

Podczas demonstracji w Poznaniu

aresztowano 30 osób Na placu Wolności i na ul Garncarskiej doszło do bójki między zwolennikami Jedynki a Stronictwem Narodowym

Demonstracje wyborcze

odbyły się także w Warszawie, podczas których zanotowano 40 rannych

Aresztowania

przywódców stronnictw opozycyjnych nastąpiły w ostatniej chwili przed wyborami w okręgu toruńskim (b posła Soltysiak) i inni w lubawskim powiecie), oraz w okręgu tczewskim (ks Panaś, dr Wysocki i inni w Kościerzynie, ks Panaś znajduje się w więzieniu w Chojnicach

Komuniści w Niemczech głoszą przyłączenie do Rzeszy ziem „zabranych” przez Polskę

Sowiecka „Prawda” ogłasza orędzie przywódcy komunistycznej partii Niemiec, Thälmana do proletariatu sowieckiego, w którym zapowiada bliski początek rewolucji komunistycznej w Niemczech

Celem komunistycznej partii Niemiec jest obalenie ustroju faszystowskiego, wprowadzenie rządów sowieckich, oraz uwolnienie Niemiec od pla-

nu Younga i odebranie Polsce, Francji, Belgji i Danji krajów które przedtem należały do Niemiec

Opierając się — brzmi orędzie Thälmana, — o potężny Związek sowiecki komuniści niemieccy walczą o sowieckie Niemcy —

Podczas demonstracji w Niemczech

przyszło w niektórych miejscowościach do krwawych zajęć. W mieście Hagen kilka osób zostało zranionych Wiele osób zostało aresztowanych

Zraniony podczas zamachu

premjer japoński Hamaguchi czuje się lepiej mimo ciężkiej rany, zadanej rewolwerem w brzuch

Mussolini szuka porozumienia z Francją

Przybyły na specjalny odczyt prezes kombatanów włoskich Coselschi wygłosił w Nizy prze mówienie, w którym słał dążenie do przyjaźni włosko - francuskiej i tłumaczył konieczność parytetu morskiego Włoch i Francji Równocześnie mówca nawoływał do pracy nad utrwaleniem przyjaźni obu bratnich narodów

Przemówienie Coselschiego tłumaczy prasa paryska jako próbę Mussoliniego, dążącą do zmiany frontu antyfaszystowskiego i do nawiązania lepszych stosunków z Francją

Ks. wiceministra Zongołowicza słowa i czyny

Ks wiceminister Zongołowicz, który od kilku tygodni objężdża wszystkie zagrożone części kraju, przybył — czytamy w Polonji i na Śląsk — Ks wiceminister zaszczylił Śląsk swą obecnością nie w charakterze urzędowym, lecz w roli przedwyborczego mówcy listy BB

Na cześć ks Zongołowicza p wojewoda Grażyński wydał obiad, w czasie którego zarówno on, jak i jego gość wzniesli polityczno - wyborcze toasty P wojewoda rozpoczął swe przemówienie od wyrażenia zdania, iż:

„Miarą uczciwości w polityce jest zgodność haseł ideowych i programów z samym działaniem“

Słusznie Ale już w dalszej części swej mowy p Grażyński udowodnił że zdanie to w jego obozie politycznym jest pustym hasłem:

„W cieniu wielkich kominów — mówił p wojewoda — niknie, to, co jest najcenniejszym skarbem tej ziemi, to, co było warunkiem odzyskania Śląska i jest najlepszym gwarantem wiecznej przynależności tej prowincji do Polski, a mianowicie lud śląski, ten lud wspaniałej tradycji narodowej, wielkich powstań i aktualnej ogromnej pracy państwowo - twórczej Dlatego też w dobrze pomyślanym programie nietylko hasła, ale i roboty, działania — ten właśnie element musi być jak najstaranniej wzięty pod uwagę“

Ten lud śląski, jest w ¼ w obozie... polskiej opozycji Wszyscy wiemy w jakim zakresie p wojewoda bierze w swym programie ten, właśnie „element“ pod rozwagę

„Kto próbuje osłabić autorytet władz państwo wych — mówił dalej p Grażyński — jest szkodnikiem, którego należy piętnować jako takiego Mam to przekonanie że w całej swej polityce na terenie Województwa daje temu pogładowi praktyczny wyraz“

Oslabianie autorytetu władz, a ich krytyka, której natężenie jest zależne w pierwszym rzędzie od działalności samych władz — to aż dwie różne rzeczy P wojewoda tej różnicy nie widzi, czy widzieć nie chce i istotnie „daje temu pogładowi prakt. wyraz“ Ale poco zatem mówić o miarach uczciwości w polityce? Tembardziej, że w wielu wypadkach, tych szkodników, którzy obniżają autorytet władzy przez swą działalność należy szukać wśród jej przedstawicieli

W odpowiedzi swej ks Zongołowicz puścił się na niebezpieczne pole historii. W Polsce, twierdzi ks profesor — nie było nigdy walk między państwem a kościołem

„Kościół katolicki stale był i jest spleciony z Państwem od jego kolebki aż do ostatniej chwili że jeszcze dziś na całym wschodzie pojęcia Polak i katolik, polski i katolicki to są pojęcia identyczne Dopiero ostatnio zjawily się w Polsce prądy zawarte w ideologii PPS, „Wyzwolenia“, Stronictwa Chłopskiego głoszące zasadę rozdziału Państwa od Kościoła

Niestety ks Zongołowicz nie widzi, że ideologię tę, ideologię „Wyzwolenia“ odziedziczył największy odłam sanacyjny nauczycielstwa, zgrupa powanego w Związku Nauczycieli Szkół Powszechnych Prezes tego związku p Nowak, głoszący zasadę rozdziału kościoła od państwa, zwalczający wpływ religii i duchowieństwa w szkole, sąsiaduje z ks Zongołowiczem na liście BB Na tej samej liście kandyduje sekretarz tego Związku, przedstawiciel „ideologii PPS“ Smulikowski i Bobrowski, bluźnierca Ciszak, odstępca Czerwiński żydzi Jaeger, Wiślicki i inni

Ks Zongołowicz sądzi, że oddziaływanie na społeczeństwo przez szkołę nie wystarcza:

„Tu trzeba czegoś więcej Widzimy, że rodzą się pewne prądy filozoficzne lub poglądy, które poza szkołą uderzają w społeczeństwo i decydują następnie o całym charakterze życia zbiorowego, zagarniając ze sobą i szkołę I tu właśnie jako jedyne remedium jawi się doniosła, decydująca rola elementu emocjonalnego, elementu miłości chrześcijańskiej, tej miłości, która powinna przejąć całe nasze życie jednostkowe i zbiorowe, stępić zupełnie spory i waśne partyjne a wieść szarmonizowany tą miłością naród ku wyższym celom

Miłość to jedno wielkie hasło i czyn, w którego promieniach wszystko może się dobrze ułożyć“

Takie są „hasła ideowe“ ks wiceministra A — działanie?

Wczoraj ks Zongołowicz zawitał do Tych, gdzie wobec grupy zwol. nauczycieli i rodziców w obecności władz szkolnych wypowiedział mowę przedwyborczą

— Dla mnie — oświadczył ks Zongołowicz — nie jest ważną rzeczą, czy sanacja uzyska jeden, czy trzysta mandatów, bo sanacja w żadnym wypadku władzy nie wypuści z rąk — chyba, że władzę tę wydrą jej wraz z życiem!

Oto praktyczny sposób szerzenia hasła miłości chrześcijańskiej i stępienia sporów i waśni w społeczeństwie

I pozó tu wogóle mówić o uczciwości politycznej, które miarą jest zgodność głoszonych haseł z działaniem? Często ta niezgodność wpływa nie tyle z świadomej nieuczciwości, ile z braku orjen-

tacji, z naiwności praktycznej Ale tacy ludzie nie powinni zajmować się polityką i narażać na szwank godności swego stanu

Lud śląski dobrze zna prawdziwe oblicze katolickiej sanacji i wie, że poza tą maską, którą pokazuje się coraz innej części Polski, bezskutecznie usiłują się ukryć zwolennicy rozdziału kościoła od państwa, odstępcy, inowiercy, żydzi i — bluźniercy

O polski program zachodni

Rząd Rzeszy uruchomił wielki i hałaśliwy aparat propagandowy który głosi, że „korytarz“ pomorski jest wielką krwawiącą raną na ciele Niemiec i że „krzywda“ jaka stała się Niemcom, musi być naprawiona Niemcy stworzyły i realizują konsekwentnie program wschodni „Ostprogramm“, godzący w całość zachodnich ziem Rzeczypospolitej Jest nakazem chwili, by Naród Polski zdobył się na własny program zachodni Ze myśl ta dojrzała i ogarnia szerokie kręgi społeczeństwa, niech będzie tego m i wyrazem ponizszy artykuł pióra kierownika obwodu północnego ZOKZ wydatniający najpilniejsze postulaty w tej dziedzinie

Zagadnienie polsko - niemieckie które od wieków już dojrzywało, wchodzi obecnie w okres rozstrzygnięć

Rozstrzygnięcie to dokona się na naszych rubieżach zachodnich, tam bowiem ścierają się dwie fale: fala imperjalizmu niemieckiego, idącego na podbój kulturalny i gospodarczy zachodnich ziem polskich, i fala wyzwolenczego ruchu polskiego, pragnącego wyemancypować się z pod przemożnego wpływu niemieckiego, który zdołał wtłoczyć w rozwoju procesów dziejowych, w obręb państwa niemieckiego, ziemie etnicznie polskie, zamieszkałe od wieków przez ludność polską, posługującą się w życiu codziennym polskimi kategoriami kulturalnymi

Ludność ta, zamieszkująca Mazury, Warmię i Powiśle odczuwa w pełni swą odrębność kulturalną i narodową Mimo najstraszliwszego ucisku zarówno politycznego, jak i fizycznego, jakie sobie współczesny Europejczyk przedstawić może w głębi swej duszy pięci marzenia o swej Matce - Polsce, pielęgnując pilnie swe tradycje narodowe i kulturalne

Sytuacja na ziemiach polskich za kordonem nie jest pocieszająca Czego nie dokonały wieki niewoli politycznej i brak tradycji wspólnego życia państwowego z Polską — tego dokonać mają obecne wysiłki narodu i niemieckich władz państwowych

Mimo olbrzymiego kryzysu, jaki przeżywa państwo niemieckie, naród niemiecki, uzyskawszy swobodę na zachodzie, z całą siłą zwrócił się na wschód w kierunku „zagrożonych niemieckich prowincji wschodnich“, przez które rozumieć należy nietylko ziemie polskie, dotychczas pozostające pod zaborem pruskim — ale i Pomorze polskie, Wielkopolskę i Górny Śląsk

Kompleks środków, jakimi dysponują niemieckie władze państwowe i organizacje specjalnego typu, są olbrzymie Charakter tej pracy jest wybitnie antypolski kieruje się on przede wszystkim przeciw Mazurom i Warmjakom, a następnie przeciw Pomorzemu polskiemu i Górnemu Śląskowi

Wystarż w wspomnieć tu miliardowe kredyty, objęte „Sofortprogrammem“ z r 1926 i „Osthilfe“ z roku 1930 Pod płaszczykiem pomocy gospodarczej dla Prus Wschodnich mają one za zadanie zupełne zniszczenie żywiołu polskiego Specjalna polityka inwestycyj gospodarczych i kulturalnych ma pozbawić Mazurów i Warmjaków ziemi, mowy i ducha polskiego — a akcja podtrzymywania finansowo organizacji niemieckich w Polsce ma spotęgować odśrodkowe tendencje elementu niemieckiego, pozostającego w Polsce

Układ stosunków wewnętrzno - politycznych w Niemczech oraz wystąpienie na widownię życia politycznego Niemiec grupy Hitlera, która po dojściu do pełni władzy w Niemczech obiecuje „rozstrzygnięcie“ kwestji Pomorza i kwestji traktatu wersalskiego — nakazują Polsce przeciwdziałać jaknajbardziej celowo, energicznie i skutecznie Na system i rodzaj broni należy odpowiedzieć systemem i bronią o równej co najmniej skuteczności

Napięcie psychiczne społeczeństwa polskiego wyładowuje się w fali protestów przeciw wystąpieniu Treviranusa i w doraźnie zbieranych składkach pieniężnych na pewne cele

Akcja ta ma raczej charakter demonstracyjny, oznaczający zniecierpliwienie narodu polskiego, wobec prowokacji niemieckich Nie zawiera ona elementów walki obronnej, prowadzonej takimi środkami jakimi posługuje się przeciwnik Z tych względów odpór moralny, jaki przeciwstawia naród polski przemysłanej polityce niemieckiej i niemieckim inwestycjom kulturalnym i gospodarczym Z góry nakazuje przesądzić rezultaty tych czy lnych posunięć społecznych

Na teren walki o ziemię i duszę polską wystąpić musi cały Naród, reprezentowany przez

Rząd Polski Na niemiecki program wschodni należy odpowiedzieć polskim programem zachodnim, obejmującym całokształt zagadnień na zachodzie, a więc: kwestję militarnej obrony Pomorza, kwestję wywrotowego ruchu Niemców w Polsce, kwestję Gdyni i Gdańska, kwestję Górnego Śląska wreszcie kwestję polskiego nadgranicza wschodnio - pruskiego, najbardziej narażonego na zewnętrzne wpływy niemieckie

Na wzór podobnej instytucji niemieckiej powinien powstać przy Prezydium Rady Ministrów Wydział Obrony Ziem Zachodnich, którego zadaniem byłoby opracowanie i realizowanie polskiego programu zachodniego

Polski program zachodni zwróciłby uwagę opinii europejskiej na istotny układ stosunków polsko - niemieckich, z drugiej zaś strony umożliwiłby wyrównanie różnic pod każdym względem, po obu stronach kordonu granicznego, dzielącego jedną ziemię i jeden naród

Trzeba sobie zdać sprawę z tej okoliczności że lub polski, pozostały za kordonem granicznym chciwem uchem łowi odgłosy, idące z Polski Wieści z Polski, to najistotniejszy motor wszelkich poczynań społecznych polskich na ziemiach niewyzwolonych

Obowiązki względem Polaków pod zaborem pruskim i ziem niewyzwolonych ciąży nietylko na społeczeństwie Obowiązki te spoczywają przede wszystkim na Państwie Polskiem, bowiem tam, dokąd sięga ziemia i mowa polska sięgają i moralne granice Rzeczypospolitej Polskiej

Ludwik Ślusarczyk

Kier. Obw. Półn. ZOKZ.

Krwawa wendeta jeszcze nie wygasła na Korsyce

W Bastji na Korsyce rozegrał się w środę znów jeden z tych dram, które w tamtejszej okolicy nie należą do rzadkości

Do miejscowej kawiarni wszedł nagle, jakiś młody mężczyzna i dał kilka strzałów rewolwerowych do znajdujących się w lokalu osób, poczem natychmiast oddalił się

Z pośród trafionych, dwaj ludzie zostali zabici na miejscu, a trzeciego z czterema kulami w głowie i w piersiach przewieziono w beznadziejnym stanie do szpitala

Morderca, którego wkrótce potem aresztowano wzbrania się udzielić jakichkolwiek wyjaśnień swego krwawego czynu Przepuszczają, że chodzi tu o akt vendety, która na Korsyce jest jeszcze ciągle na porządku dziennym

Paradne mundury dla wojska

W biurze historycznym Ministerstwa Spraw Wojskowych opracowuje się projekty paradnych mundurów wojskowych dla poszczególnych rodzajów broni zarówno dla oficerów i podoficerów jak i dla szeregowych

Dla każdego rodzaju broni opracowano po kilka projektów nowych paradnych mundurów

Projekty te będą w najbliższym czasie przez specjalną komisję rozpatrzone i następnie wybrane do zatwierdzenia przez ministra spraw wojskowych Biuro historyczne przy ustaleniu wzorów nowych mundurów paradnych będzie miało na uwadze w pierwszym rzędzie dostosowanie ich do tradycji historycznej wojska polskiego (głównie z czasów księstwa warszawskiego) Nowe mundury paradne mają być bardzo ozdobne

Ojciec św a niedowiarek

Gdy Ojciec święty wyszedł niedawno, korzystając z pięknego dnia jesiennego, w otoczeniu kardynałów i świty na podwórze, gdzie zebrała się rzesza pielgrzymów dla złożenia hołdu Głowie Kościoła, oczom jego przedstawił się widok morza ludzi pokornie klęczących Papież przedchoił wśród tej rzeszy, błogosławiąc ją, gdy nagle na środku podwórza, skreślił na bok i ruszył wprost przez tłum klęczący Kardynałów i świtę zdziwił niemało ten nagły zwrot Ojca świętego, choć jednak nie rozumieli jego przyczyny, ruszyli także poprzez klęczące tłumy, usuwając się z trudnością idącym z drogi Żadna z osób towarzyszących papieżowi, nie zauważyła tego, co on spostrzegł, mianowicie stojącego poza klęczącą rzeszą młodzieńca którego postawa i twarz drwiąco uśmiechnięta wykazywała dobitnie, że pragnie zamaniestować swą wolnomysłność i lekceważenie hołdu składanego Ojcu świętemu Nawet wówczas, gdy papież skreślił niespodziewanie wprost ku niemu, młodzieniec nie zmienił swej pozycji wyzywającej, a choć poczerwieniał ujrawszy że tłum zaczyna zwracać na niego uwagę, stał w dalszym ciągu z uśmiechem drwiącym na ustach

Wreszcie nastąpiła chwila, że Ojciec święty stanął przed młodzieńcem, który, co łatwo było można spostrzec, zbierał wszystkie siły, aby wytrwać w swej pozycji drwiącej A Ojciec święty podniósł rękę i przeżegnał młodzieńca Potem wśród głębokiej ciszy, która zaległa podwórze, rozległy się słowa spokojne: „Nie zaszkodzi ci, młodzieńcze błogosławieństwo starca — I tłum wpatrzony w tę scenę podniósł ujrzał, że młodzieniec zgina powoli kolana i wreszcie klęka przed Ojcem świętym

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 17. listopada 1930 r.

Osobiste

P Gertruda Kreczy, zamieszkała w naszym mieście, uzyskała I dyplom i tytuł magistra farmacji I przy Uniwersytecie Poznańskim

Państwowe Gimnazjum męskie

Rodzicom i opiekunom uczniów podaje do wiadomości, że konferencja wywiadowcza odbędzie się w środę 19 bm od godziny 1 — 2

Dr Korzeniowski dyr gimn

Kradzież

W sobotę niewyśledzeni dotąd złodzieje, wkradli się do Kasyna Podoficerskiego I Baonu Strzelców, skąd zabrali 3 Radio - aparaty, Policja prowadzi energiczne śledztwo celem wykrycia złodziei

Ochotnikom wojskowym do wiadomości

Wnoszenie próśb przez ochotników do PKU o przyjęcie do służby w wojsku polskim w charakterze ochotników należy uskuteczyć w myśl paragrafu 330 Dziennika Ustaw nr 31 to znaczy, że próśby wraz z załącznikami należy wnosić do przynależnej PKU od chwili ogłoszenia przez Ministerstwo Spraw Wojskowych o zaciągu ochotniczym, tj w przybliżeniu od marca do 1 maja. Próśby wniesione do PKU przed tym terminem i po tym terminie nie będą rozpatrywane

Zaświadczenia koncesyjne

Ministerstwo skarbu wydało wszystkim izbom skarbowym zarządzenie, aby we wszystkich wypadkach, gdy zachodzi potrzeba uzupełnienia podań o koncesje monopolowe jakimkolwiek zaświadczeniami władz administracyjnych, żądały tych zaświadczeń bezpośrednio od petentów, a nie zwracały się po nie wprost do władz administracji ogólnej

Procedura taka nie dotyczy wypadków gdy władze skarbowe zasięgnąć pragną u władz administracyjnych opinii o osobach, zabiegających o koncesje monopolowe

Zarząd Obwod Funduszu Bezrobocia w Toruniu podaje do wiadomości pracodawców, że zaświadczenia wydawane zwolnionym z pracy robotnikom winne być zaopatrzone w numer prowadzonego stosownie do paragrafu 8 Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 1926 (Dz U R P Nr 45-26 poz 278) specjalnego rejestru wydanych zaświadczeń

Zaświadczenia wydane bez numeru rejestru nie będą przyjmowane od bezrobotnych, a zakład pracy nie prowadzący rejestru wydanych zaświadczeń, pociągani będą do odpowiedzialności za niestosowanie się do przepisów

Wypożyczalnia przezroczy Tow Czyst Lud

Ubiegłe to już czasy w których rozpowszechniało się oświatę tylko głoszeniem i drukowanym słowem — Prelegenci mają dzisiaj do dyspozycji cały arsenał innych środków, które skutecznie mogą szerzyć oświatę — Sojuszniakiem w uświadamianiu szerokich mas i to sojuszniakiem potężnym, jest aparat projekcyjny z doborem odpowiednich przezroczy — Każdemu nowoczesnie pracującemu oświatowcowi powinien on towarzyszyć do jak najbardziej zapadłych wiosek — Aparat ten zapoznaje lud z najpiękniejszymi zakątkami ziemi naszej — A jak przyczyniają się obrazy świetlne do rozpowszechniania pojęć o pięknie naszej wielkiej i szerokiej Polski, ilu ludziom ekran na nie oczy otworzył dobrze wie o tem każdy oświatowiec

Wypożyczalnia przezroczy poleca Komitetem TCL pp nauczycielom i stowarzyszeniom pracującym na niwie oświatowej swój dział przezroczy obficie zaopatrzone w materiały wieczornicowy z dziedzin religij historii, literatury, sztuki geografii Polski i krajów obcych techniki sportu higieny i bajek — Przezrocza miaści się w Sekretarjacie Tow Czyst Ludowych w Grudziądzu przy ul Lipowej nr 28 (Muzeum) Katalogi z warunkami wysyłamy na żądanie — Wysyłki w odpowiednim opakowaniu skuteczniamy także na prowincję — Zainteresowanym przypominamy że tam, gdzie niema prądu, można się posługiwać akumulatorem rozpowszechnionym przez rozwój ruchu automobilowego — Wystarcza akumulator o napięciu 12 woltowem — Używając zarówno o tej samej ilości woltów i możliwie dużo świec otrzymuje się zupełnie wystarczającą projekcję — Przez połączenie dwóch lub więcej akumulatorów można stworzyć źródło prądu o większym napięciu — Jednorazowe naładowanie akumulatorów daje prąd w przeciągu 6 do 7 godzin

Kino Nowości

wyświetla w poniedziałek 17 bm o godzinie 8,15 mrozące krew w żyłach arcydzieło filmowe pt „Zywcem pogrzebani“ Potężny dramat odtwarzający walkę o życie dwojga kochanków, żywcem zakopanych — W roli głównej Corinna Griffith najpiękniejsza gwiazda Ameryki — Niebawem napięcie trzyma widza aż do ostatniego aktu formalnie przykutego — Mnóstwo ciekawych epizodów! — Poziom niezwykle artystyczny!

Powiat

Wiele, powiat chojnicki Manifestacyjny pogrzeb ofiary agitacji sanatorów, W środę odbył się tu pogrzeb śp Antoniego Łosińskiego, zmarłego wskutek ran, zadanych mu na wiecu w Osowie przez szofera sanacyjnego kandydata dr Rzoński, Kondukt żałobny prowadził ks prob Wrycza w asyście okolicznego duchowieństwa, licznych towarzyszy i wielkich tłumów wiernych, Nad grobem przemówił ks prob Wrycza

Z POMORZA

Tuchola Włamanie do restauracji Jednej z ostatnich nocy dokonano włamania do restauracji p Skórki — położonej nieco na uboczu Złodzieje zabrali wyrobów tytoniowych i wódek za około 300 złotych

Byśławek, powiat tucholski Wykrycie sprawców kradzieży Przed kilkunastu dniami donosiliśmy o kradzieży z włamaniem dokonanej u miejscowego oberżysty p Juliana Jędrzycki oraz u posiadziciela p Krzywoszyńskiego Policji udało się po energicznym śledztwie teraz sprawców ująć Jest ich dwóch synów gospodarskich z Jarosławia

Minikowo, pow tucholski Kradzieże Zamieszkały tu gospodarz Gehrke posiada grunt w sąsiedniej wiosce Szumiąca na którym wybudował stodołę ze względu na znaczną odległość od zabudowania w Minikowie Ostatnio pracując przy obróbce ziemi pod Szumiącą pozostawił koźuch i koc na noc w swej stodole polnej Niemale było jego zdziwienie, gdy nazajutrz wspomnianych rzeczy nie znalazł, zostały w nocy skradzione przez dotąd nieznaną sprawców którzy prawdopodobnie wiedzieli o tem, że G owe rzeczy przechował w stodole

Kaplica, powiat kartuski Poświęcenie kapliczki W dniu 26 października rb poświęcona została w naszej wiosce kaplica Najświętszej Marii Panny Różańcowej Kapliczkę własnym kosztem wystawił sołtys tutejszej gminy p Franciszek Wolf, który nie szczędził trudu i pieniędzy na ten cel Kapliczka przedstawia się bardzo dobrze, wybudowana została tuż nad drogą, wiodącą z Kaplicy do Szymbarku Sołtysowi p Wolfowi gorliwemu Polakowi i katolikowi, który nie żałował grosza na taki wspaniały cel należy się szczerze po dziękowanie od tutejszej ludności

W: Komorsk, powiat świecki Napad rabunkowy i morderstwo W nocy na środę wtargnęło dwóch rabusiów oknem do mieszkania bednarza p Fiszera i pod groźbą zastrzelenia zażądali wydania pieniędzy, Gdy im odmówiono, lotry strzelili do śpiącego razem z dziadkiem 19-letniego wnuka, zabijając przy tem owego starca

Zbrodniarze, nie nie zrabowawszy, wyparciu zostali przez owego wnuka z domu i zbiegli, Niebawem przybyła policja z Warlubia i Świecia, Po południu odbyła się sekcja zwłok, w obecności prokuratora i sędziego

Toruń Zamknięcie V Pomorskiej Wystawy Drobni W czwartek nastąpiło zamknięcie V Pomorskiej Wystawy Drobni, zorganizowanej przez Pomorską Izbę Rolniczą w czasie od 8 do 12 bm

Jak wielkim zainteresowaniem cieszyła się Wystawa świadczy fakt, że w przeciągu zaledwie 5 dni zwidziło ją 10,000 osób Bardzo ciekawie przedstawiał się dział ptactwa wodnego, gdzie znajdowały się okazy gęsi ważące 25 kg Okazy kogutów dochodziły do około 15 funtów wagi

Ogółem nadesłano na Wystawę 3000 sztuk różnego rodzaju drobiu jak kanarki, króliki, psy i zwierzęta futerkowe Państwowa Szkoła Hodowli Lisów Srebrnych z nadleśnictwa Zbiczno pow brodnickiego, nadesłała na Wystawę piękne okazy lisów srebrnych Ponadto na wystawie reprezentowany był dział przyborów hodowlanych, maszyn, wydawnictwa naukowe itp

W twierdzy brzeskiej

Korespondent Ilustrowanego Kurjera Codziennego pan K Wrzós, udał się do Brześcia nad Bugiem jako specjalny wysłannik tego pisma — Uzyskawszy przepustkę był w twierdzy brzeskiej poczem opis swoich wrażeń podał w Nr 307 rzeczowego pisma

Porządek dzienny zawiera 16 punktów — Ustalają one służbę, pracę więźniów, pobudkę, capstrzyk, godziny śniadań obiadów kolacji przechadzki porządek w celach raporty, przepisy co do chorób sprawy gołen i strzyżenia więźniów kary, zakaz pisania listów i ich otrzymywania, za kaz posiadania papieru i ołówek, karę za ewentualne uszkodzenie mebli więziennych

Więźniowie wstają o godzinie 6 rano w porze zimowej to jest od dnia 1 października do końca marca a w porze letniej od kwietnia do końca września o godzinie 5 rano — W niedzielę i święta mogą spać o godzinę dłużej — Śniadania wydawane są o godzinie 7 rano (latem o godzinie 6 r) obiad o godzinie 12 w południe a kolacja o godz 5,30 po południu — Na spożycie zarówno śniadania, jak i obiadu i kolacji więźniowie mają pół godziny czasu

Ofiarą naszych czasów

jest ten biedny człowiek, Ciągłe troski i kłopoty sprawiają mu często bóle głowy. Z tego powodu ma on zawsze pod ręką oryginalne tabletki Aspiryny, które łagodzą te nieznosne bóle.

Istnieje tylko jedna

ASPIRINA

Każde opakowanie i każda tabletki oryginalnej Aspiryny opatrzone są znakiem BAYER.

O godzinie 9 wieczorem wszyscy więźniowie muszą bezwzględnie kłaść się na spoczynek

Przechadzki odbywają się w porządku ustalonym przez panów oficerów dwójkami — Więźniowie, spacerując, mogą z sobą rozmawiać, natomiast nie mogą się komunikować z więźniami, osadzonemi w innej celi

Przechadzki normalne rozpoczynają się około godz 2 po południu i mogą trwać pół godziny — Stawanie do raportu odbywa się o godzinie 11 w południe — Wówczas więźniowie mogą przedstawiać swoje dezydera tym oficerom odbierającym raport

Do płk Biernackiego wolno się zwracać więźniom tylko w razie nieuwzględnienia życzeń ich przez dyżurnego oficera — Więźniowie są obowiązani kłaniać się swoim władcom przełożonym i podczas spacerów przystawać na każde stój — Cele utrzymywać muszą w bezwzględnej czystości — Są strzyżeni i przynajmniej raz na tydzień muszą być gołoni (wasy nie są gołone), są prowadzeni do umywalni — wszystko oczywiście na terenie więzienia

W razie choroby, po odpowiednim orzeczeniu lekarskiem, więźniowie mogą leżeć w dzień na łóżku — Zarówno symulacja, jak ukrywanie choroby są jednakowo karane

Kary regulaminowe, to ciemnica, twarde łóże, chleb i woda, oraz przeniesienie do celi samotnej

Wzrok mój pada na dziedziniec na którym widzę jakichś ludzi, ubranych po cywilnemu — Na palcach podchodzę do okna — We wybrukowanym kole dwaj mężczyźni z rękami założonemi do tyłu — idą — W pierwszym poznaję postać Hermana Liebermana

Obok postać Liebermana postępuje wysoki mąż czynna w jasnym krótkim palcie z zimowym futrzanym kołnierzem w jasnym kapeluszu — Przyglądam mu się i nie umiem go poznać

Posel Lieberman porusza delikatnie ustami, widocznie mówi bardzo cicho do swego sąsiada, który się trzyma bardzo prosto i głowy nie schyla Wciąż mu się przyglądam i nie umiem go poznać Któż to być może?

Wychodzę z siebie, uparcie, wlepiając oczy w idącą parę — Posel Lieberman patrzy w ziemię, wydaje się jakby przygarbiony w tym swoim ciemnym kapeluszu, nasuniętym na czoło — Kapelusz ten uchyla się w chwili, gdy znajdujący się na środkudzielnicy oficer zwraca się z czemś do spacer. — Również uchyla się kapelusz towarzysza postać Liebermana — Przez jedno mgnienie oka widzę przystrzyżoną głowę postać Liebermana i łysą głowę jego towarzysza

Kogo przypominają postawy ten więzień? Łysa głowa, krótki wąs i ciemny zarost — Może to ukraiński poseł p Ostyp Kohut — Czyżby zgolenie brody mogło zmienić go do niepoznania?

Idący w kole wciąż rozmawiają — Dozorujący oficer zwraca się z czemś do nich — Z jego gestu domyślam się, że spacer jest skończony

Podwórze pustoszeje — W korytarzu słychać czyjes kroki — Odchodzę do okna — Płk Biernacki wraca w towarzystwie swego kapitana i swego całego, prawdopodobnie sztabu brzeskiego, więc w towarzystwie trzech majorów i trzech kapitanów w tem jednego lekarza

Do gabinetu wszedł jeden z oficerów, meldując płk Biernackiemu po cichu, że pp Lieberman Kohut (więc jednak Kohut!) odbył już spacer że w tej chwili wychodzi następną celą

W międzyczasie rozmawiałem z jednym z pp oficerów o lekturze więźniów brzeskich — Aresztowani jak słyszałem, otrzymują książki z zakresu historii armji

Opuszczamy gabinet p płk Biernackiego i po ciemnych schodach idziemy w dół, zatrzymując się przy zamkniętych drzwiach

Odprowadzany przez dwóch pp oficerów wychodzę na dziedziniec

Przystaję na chwilę, widzę, jak były poseł Władysław Kiernik, obok którego postępuje w kole Adolf Sawicki, kłaniając się idącemu przez dziedziniec płk Biernackiemu, który ich odsalutowuje — Widzę teraz, że więźniowie są pozbawieni sznurowadeł kołnierzyków i krawatów

Odprowadzany, przechodzę przez dziedziniec Posel Kiernik zauważył mnie, poznał — W milczeniu zamieniłszy ukłon

Obwieszczenie.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, że Okręgowa Komisja Wyborcza w Grudziądzu zamianowała p. wiceprokuratora p. Edwarda Mantla zastępcą przewodniczącego Komisji Wyborczej obwodu nr. 12 w Chojnicach, w miejsce poprzednio zamianowanego p. podprokuratora Janowskiego.
Chojnice, dnia 16. listopada 1930 r.
Magistrat.

3. R. 11/30.

Wyciąg skargi.

W sprawie Marty z Waliszewskich Kordowskiej z Torunia ul. Św. Katarzyny 12. II. zastąpionej przez pomocnika procesowego: adwokata Behnkego w Chojnicach, przeciw mistrzowi piekarskiemu Bernardowi Kordowskiemu zamieszkałemu przedtem w Brusach pow. Chojnice, obecnie nieznanego miejsca pobytu. Powódka twierdząc — że — pozwany zawarł z nią związek małżeński dnia 1. lutego 1919 r. przed Urzędem Stanu Cywilnego w Chelmie. Powódka domaga się rozwiązania małżeństwa, ponieważ pozwany, oddaje się nałogowemu pijaństwu a ponadto powódkę złościwie opuścił nie troszcząc się o utrzymanie tejże, wobec tego powódka wniosła skargę, z wnioskiem na wydanie następującego wyroku:

- a) małżeństwo stron rozwiązuje się z winy pozwanego
- b) pozwany ponosi koszty sporu.

Powódka pozwa pozwanego do ustnej rozprawy spornej przed Wydziałem Cywilnym Sądu Okręgowego w Chojnicach pokój Nr. 55 **na termin w dniu 10. stycznia 1931 r. przed poł. o godz. 10.** wzywając go równocześnie do wyznaczenia swego rzecznika dopuszczonego przed wymienionym Sądem.

W celu publicznego doręczenia, ogłasza się niniejszy wyciąg ze skargi.

Sąd Okręgowy Wydział Cywilny.

Nadleśnictwo Gieldon

sprzeda na publicznej licytacji

dnia 25. listopada br. w BRUSACH w lokalu p. Szamockiego

drewno opałowe

(wałki i szczapy)

z wszystkich leśnictw N-ctwa Gieldon Początek licytacji o godz. 9.30. 1454

Nadleśniczy Państwowy.

Kalendarze Marjańskie

na rok 1931 poleca

Księgarnia Dziennika Pomorskiego.

Książki religijne i powieściowe

- Zgah Han
- Bolesław
- Genowefa
- Dokąd idziesz Panie
- O chatę
- Pan Twardowski
- Od kolebki do grobu
- Od wsi do wsi
- U stóp mistrza
- Kłusownik
- Na tropie zbrodniarzy
- Serce Jezusa a dzieci
- O dobrem wychow. dzieci
- Chrześcij. pomoc chorym
- Z Tajemnic masonerji
- W Obronie Matki Ziemi
- Cudowne Praskie
- Dzieciątko Jezus
- Wierna Różia
- O chleb Żywota
- O Naśl. Jezusa Chryst.
- Żywcem zamurowana
- Wykłęty
- Znaki Wieszcza
- Zdrayca Powstańców
- Nowenny do Naśw. Marji
- Panny i św. Tereski
- Wiadom. z Konnersreuth

poleca

Księgarnia „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach.

Polecam po cenach przystępnych

dla **STOLARSTWA:**

DYRTY KLEJONE

w różnych rozmiarach,

deski stolarskie

wszelkiego rodzaju.

dla **kołodziejstwa**

SUCHE BALE

dębowe — bukowe —

brzostowe — brzo-

zowe, oraz sprychy

i dyszle.

Chojnickie Tartaki

Fr. Steinhilber

Chojnice — Pomorze.

Zaginął

duży pies wilk

krzyżowany owczarek 1 rok

stary

Jan Bieda

Dworzec.

KINO NOWOŚCI

W poniedziałek 17. bm.

o godz. 8.15

Mrozące krew w żyłach arcydzieło filmowe!

Żywcem pogrzebani

Dramat odtwarzający walkę o życie dwojga kochanków żywcem zakopanych.

W roli głównej

Corinna Griffith

najpiękniejsza gwiazda Ameryki.

Niebywałe napięcie trzyma widza aż do ostatniego aktu formalnie przykutego. Mnóstwo ciekawych epizodów!

Posiłam niezwykłe artystyczny!

Ceny zwykle! Koncert wzmocniony Jazz-band!

Licytacja przymusowa

We wtorek 19. bm. o godz. 8-mej przed poł. w **Małych Chelmach** przed sołectwem s; rzędam: 1 bryczkę, 1 szafę, 1 bufet **Winkowski** komornik sądowy.

OSTRZEŻENIE

W ostatn'ch dniach skradziono apa at radiowy i głośnik „Telefunken“ arcole w kasynie podoficerskim I. B. S. ostrzega się przed kupnem takowego. Wiadomości kierować do posterunku żandarmerji wojskowej lub policji. **Wynagrodzenie 100 zł. I. B.**

Zbiegł 3 letni koń

(fuchs)

Fr. Józef Behnke, Ostrowite pow. Chojnice.

Dnia 18. bm. o godz. 14. odbędzie się sprzedaż

mięsa wołowego

w taniej jatce, funt 70 gr.

Pierwszy Polski Skład

Trumień

poleca wszelkiego rodzaju trumny po cenach konkurencyjnych

Fr. Leszczyńska,

Dworcowa 12.

Plecaki oraz walizki

poleca

Księgarnia

Dzien. Pomorskiego.

Najwyższy czas, aby zakupić wzory do robótek ręcznych, chcąc takowe ukończyć na Boże Narodzenie.

Proszę zwiedzić mój interes, bez obowiązku kupna, bogato zaopatrzone w obrusy, poduszki, garnitury kuchenne, chodniki, fartuchy i t. d. Wszelkie materiały do robótek jak wełnę, nici i jedwab nabyć można u mnie w różnych odmianach.

Ludwik Rasch

Chojnice.

Wyciąć, wypełnić i oddać listowemu

Kwót mies. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski“	grudzień 1930	2,80 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy

dnia _____ 1930 r.

Wyciąć, wypełnić i oddać listowemu

Kwót mies. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski“	grudzień 1930	2,80 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.:

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy

dnia _____ 1930 r.

Oszczędność pieniężna stanowi źródło zdrowego kredytu dla poczynań gospodarczych wszystkich warstw narodu.

Kto chce korzystać z kredytu

sam winien oszczędzać, lokując — swój płynny kapitał w —

Miejskiej Komunalnej Kasie Oszczędności w Chojnicach

CHOJNICE, Rynek 1. (ratusz)

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim!